

Iedereen wil wel aan een park wonen

Johan Vlug: 'Stadsparken zijn belangrijk voor het stedelijk leven en recreëren. Je hoeft de stad niet uit om toch in de natuur te zijn. Er speelt een orkestje, je kunt er zelf een riedel geven op je gitaar, picknicken en tot rust komen'

Schematische plattegrond van Amsterdam als Lobbenstad.

Amsterdam ontleent een deel van haar identiteit aan haar stadsparken. Niet alleen de inrichting en activiteiten spelen daarbij een rol, ook de ligging ervan. Landschapsarchitect en stedenbouwkundige Johan Vlug geeft zijn visie.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA FOTO'S: JOHAN VLUG
PLATTEGROND: DIENST RUIMTE & DUURZAAMHEID, GEMEENTE AMSTERDAM

Vanuit zijn woonhuis heeft hij vrij uitzicht op het Diemerpark. Op de sportvelden die vanaf deze plek vooral in beeld springen, wordt druk gevoetbald en gehockeyd.

'Lang niet iedereen beleeft dit park als een stadspark', aldus Johan Vlug. 'Het is veel meer een natuurpark. Het Van Goghpark roept evenmin stadsparkachtige gevoelens op. Beide parken zijn te open, zonder een singel van beplanting, zonder hekken, zonder toegangspoorten. Je vraagt je niet af of je eromheen of doorheen fietst, zoals bij het Oosterpark of het Flevopark.'

Stadsparken belangrijk

'Toen op particulier initiatief van Christiaan Pieter van Eeghen het Vondelpark in Amsterdam werd aangelegd, gingen de prijzen van de bouwpercelen daar meteen omhoog. Iedereen wil wel aan een park wonen. Ook de jongeren van nu zoeken woningen in de buurt van een park. Ze gaan daar lekker met hun laptop zitten en ontmoeten er anderen. Stadsparken zijn belangrijk voor het stedelijk leven en recreëren. Je hoeft de stad niet uit om toch in de natuur te

zijn. Er speelt een orkestje, je kunt er zelf een riedel geven op je gitaar, picknicken en tot rust komen.'

Mooie overgangen

'Uitbreiding van onze hoofdstad vindt plaats volgens naar buiten wijzende bebouwde vingervormige lobben met daartussen veel ruimte voor groen. Juist door die lobbenstructuur zijn er mooie overgangen van parken naar landelijke gebieden. Via het Westerpark fiets je zo de Brettenzone in, na het Amstelpark duik je de Middelpolder in, via het Diemerpark en langs de Diemer Vijfhoek kom je bij het Muiderbos. Deze zogenaamde scheggen, waarvan het Amsterdamse Bos de grootste is, zijn als groene gebieden bestemd. Amsterdam heeft daardoor een zeer goede groenstructuur. Probleem is dat juist in dit groen heel makkelijk van alles wordt gedumpt. Het Diemerpark ligt vol chemisch afval, maar ook in andere parken laten mensen van alles achter als dank. Denk aan zakken met huisvuil, tuin-, bouw- en sloopafval. Een ander probleem is dat steeds meer stukjes van die

scheggen worden afgepakt. Men denkt teveel vanuit de gebouwde stad en te weinig vanuit de groene ruimten en parken. Ach, er is nog zoveel lege ruimte, is de redenatie.'

Geen rem

'Voor de Tweede Wereldoorlog trof men langs de randen van de parken openbare voorzieningen aan in de vorm van scholen, ziekenhuizen en sanatoriums. Daarna kwam de economische functie van parken steeds meer op de voorgrond, met zowel nabij gebouwde hotels en kantoren als de komst van sportterreinen en festivals. Dat laatste slaat door. Een muziektent volstaat niet meer, men wil festivals met minstens 10.000 mensen. Die gaan de draagkracht van de parken te boven. Met steeds verder oplopende bezoekersaantallen is de schade aan de beplanting en vaak venige ondergrond groot en structureel van aard. Waarom dergelijke grootschalige happenings niet laten plaatsvinden op de Oude Haventerreinen in Amsterdam Noord? Omdat elk stadsdeel zich qua gezelligheid, vermaak en recreatie wil manifesteren. Men zou dit soort zaken centraal moeten regelen, naar categorie.'

Geen ruimtelijk ontwerp

'Bij de aanduiding speelgazon in de inrichtingsplannen denk je aan grasveldjes waar je een balletje kunt trappen. Niet aan een mat van plastic met een ballennet en een kooiconstructie. De redenatie is dat het allemaal klein en compact is, maar die bestemming trekt wel van alles aan, zoals clubgebouwen, LED-schijn-

werpers, autoverkeer, parkeerplaatsen. Sport van de 19e eeuw is niet meer te vergelijken met sport van de 21e eeuw. Een combinatie met bedrijfsterreinen zou meer van deze tijd zijn. Kijk nou eens naar het sportpark IJburg. Het is er gewoon in gedonderd in plaats van dat er een ontwerp voor een goede inpassing voor is gemaakt. Het gaat alleen nog over tijd en geld.'

Geen scheggetjes

'Het is van groot belang goed te kijken naar hoe een ruimte wordt ervaren. Vergelijk het eens met een huis. Bij de inrichting daarvan denk je ook na over waar wat moet staan. Dikwijls is het zo dat een woning steeds voller wordt naar gelang je er langer woont. Steeds meer stukjes van de ruimte worden ingepikt. Datzelfde zie je gebeuren met de parken en zelfs het water. Lekker makkelijk. Zeker als dat even snel op papier wordt geregeld. Wil je het unieke karakter van Amsterdam behouden, dan is het absoluut zaak dat van de kenmerkende groene scheggen geen versnipperde scheggetjes worden gemaakt.'